

DEBRECENI UJSÁG

Előfizetési ár helyeken és vidéken:
 Egy hóra 100 korona. Negyedévre 280 korona.
 Félévre 560 korona. Egész évre 1100 korona.
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felolós szerkesztő és lapfőigazgató
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Kossuth utca 3, szám alatt, I. emelet.
 Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
 Egy szám ára 5 korona.

H U S V É T

Jézus feltámadását ünnepli ma a kereszténység.

A keresztény magyarság sokkal bensőbbben, igazabban meríti bánatos lelkét e szent ünnep áhitatába mint más keresztény nemzetek, mert a magyar nemzet az ezeréves haza husvétját várja, esdi. Azért imádkozik a feltámadás szent ünnepén, mint minden nap.

De a mi magyar husvétunk hajnala még messze van, alig szürkül az égája. Látjuk, hogy mennyi ellenség vigyáz a sirunk körül, hogy föl ne kelhessünk. Meggyőződünk róla, hogy nem bízhatunk senkiben, csak Isten adta saját erőnkben, mégis egymás haját tépjük, magyar a magyar ellen támad, a pártérdek szorítja háttérbe az ország érdekét. A félrevezető fekete liberális megkísérli uralmát visszaszerezni a magyar élhetlenségben. A közélet porondjára megpróbálkoznak visszalopakodni azok, akiknek csak a lümbánás és vezeklés néma visszavonulásához van jussuk. Mert ennek a tönkretett országnak tönkretett becsületes népe nem felelheti el, mit tettek vele azok akkor, amikor a háboru ütötte súlyos sebekből vérezve. Iáradtan, de hittel, kitartva várta a becsületes békét. E megnyomort csonka ország népének nem szabad elfelejtenie, hová juttatta a kereszténytelen, materialista liberális.

Nem volna szabad elfelejteni és minden magyart a kereszténytelen liberális által belénk nevelt pártoskodás forgácsolja szét a magyar egységet, a drága magyar erőt, amelynek minden mozdulatával csak a nemzeti talpraállást volna szabad szolgálni. A liberális sajtó pedig szítja, tüzezi egyre nagyobbra a magyar szilajvérűségét, a magyar gyöngecséget. Nincs szükség, hogy fegyverrel támadjanak, a saját gyöngecségenél fogva akarják újra letiporni és járomba hajtani a magyart, amelyet egyszer már

csaknem belefulladásztottak a „vörös tenger” hullámsírjaiba.

Ilyen sötét borulások felhőzik a magyar égbolton, a melyben magyar husvét hajnala akkor kezd majd pirkadni, amikor a magyar nemzet ezeket a gyöngecséget leküzd, a pártoskodás szenvedélyeinek fattyuhajtásait lenyesegeti.

Rengeteg feladat sulyosodik a nemzetre. Politikai viaskodásra nincs sem időnk, sem erőnk. Minden időt és minden

erőt a Csonka Magyarország talpraállítására kell felhasználni. Erősíteni kell gazdasági erőnköt, edzeni kell az izmainkat; hogy amikor jön a nagy pillanat, elmozdithassuk a nehéz sziklát ellenségeink ásta sirunkról.

A nyomorusággal való küzdelemben, a megélhetés minden napi verejtékes robotjában megmégíradó lélek megújul a nagy, szent ünnepek áhitatában. Ujítsuk meg, frissítsük meg lelkünket e szent husvét ünnepén a ke-

resztény öntudat erejében, erősítsük meg még jobban a nemzeti érzésben és legyünk igazán keresztények: erősek, hívők, fegyelmekkel, összetartók. A keresztény nemzeti felszabadulás hajnala csak így fog felviradni, az ezeréves, megcsufolt, megmégíradott és darabokra tépett nagy Magyarország minden igaz magyar által epedett, de még messze levő feltámadása így fog bekövetkezni!

Óh, jöjjön el magyar husvét!

A kultuszminiszter Magyarország feltámadásáról.

Nyilatkozat a Debreczeni Ujság számára.

Budapesti, április 15. A Debreceni Ujság munkatársa a husvétünnep alkalmából megkérdezte Vass József vállás és közoktatási minisztert, hogy mitől várja a nemzet feltámadását. A miniszter ur a következőkben válaszolt:

— Nem haltunk meg, tehát halálból való csodás feltámadásról nem lehet beszélni, azonban annyira halálos betegek vagyunk, hogy kiábrósulásunk valóban csodának lesz nevezhető. A csonka ország passzív álláspontját én nem szeretem hangoztatni, a praktikus nézetet veszem át. A fanatikus hit és a összes építőerők összefogása szükséges ahhoz — hogy talpra tudjunk állni. A helyzet külügyi részére nem akarok kitérni, bár bémúlnának már meg a minket lenyugózó erők, bár omlana össze már az egész trianoni kártyavár.

Saját teremtés területén belül — három alapvető feladat megoldását látom nemzeti szempontból fontosnak. Az elemi népoktatás, az iskolán kívüli nénevelés és a testnevelés megszervezése. A közép és felső fokú oktatás ügye nagyjából rendben volna. A szak-

iskolázás hiányos voltán is lehetne segíteni. A legnagyobb baj az elemi iskolázás terén van. Ismeretes, hogy az állam művelődés politikája évtizedeken keresztül a nemzetiségeket karolta fel és százával állított fel nekik palotaszéri iskolákat. Ezek a területek elkapcsoltattak. Az alföldi megyék fajmagyarsága mostohább van ellátva. Igaz, hogy az iskolahálózat kiépítésének a multban is az volt egyik legfőbb akadálya, amimost: a tanyarendszerű népelhelyezkedés. Sok száz millió áldozatra lesz még e téren szükségünk. A háboru második évében kormányrendelet tiltotta el az építkezést és tatarozást. E rendelkezés lesújtó eredménye most mutatkozik. Hat-nyolc év óta gondozatlan épületek lassanként használhatatlanná válnak. Készen van a tanyai iskolázás terve. Pár hét alatt elkészül az elemi népoktatás és művelés terve is, amely tanyai központok, uradalmak és városok szerint pontosan megmutatja majd egyrészt az iskolatervek, tantervek, iskolázottak, tankötelesek és távolságuk adatait és arányát, másrészt a legszükségesebb tan-

könyveket. A jövő költségvetésében igen nagy összegeket kell majd fordítani eme beruházásokra és felszerelésekre.

— Nem elég azonban a tankötelesekről gondoskodni. Eppen a hiányos iskolázás miatt népünk művelődési vonala is nagy egyenetlenséget mutat az alapvető ismeretek dolgában. Meg kell szervezni a népművelést az iskolán kívül is. E téren igen jelentős munka folyt a multban is. Ennek alapján és az érdeklődő társadalmi erők bevonásával kívánom e feladatot tujjá szervezni. Itt említem meg, hogy igen fontos és sürgős feladat a magyardal felkarolása is. Ennek érdekében még a közel jövőben igen jelentős lépések történnek.

— Serényen folyik a testnevelési törvény végrehajtása is. A vidéki szerek kiépítésénél öröndetes tapasztalataink vannak a népretegek érdeklődéséről. Rohamságn nő a helyi szervezetek száma. Azt hiszem, ezen a terepen gyorsan mutatkozik majd a befektetett tőke és munka eredménye.

— Ime, én a magam részéről ilyen törekvésektől várom, hogy hozzásegítenek a haza feltámadásához. Más téren igyekezzen mindenki elvégezni a maga dolgát a lehető legjobban. Őrizze meg fanatikus hitét mindenki és akkor bár nehezen sok vergődés, sok nélkülözés és temérdek munka után biztosan meg lesz a magyar feltámadás.

Husvétra kalácsok, kuglófok
 diós, mákcs patkók
 gyönyörű husvétünnepi tojások kaphatók
 Parfait, fagyalt, krémek megrendelhetők:
 Bódogh László cukrázdájában Piac-u. 9.

Az egységes párt megkezdte működését.

Debrecen sz. kir. város egész területére nézve az egységes párt már a múlt héten megalkult. Agitációs működését a tilalmi rendeletre való tekintettel de meg azért sem kezdte meg, mert a város hazafias polgárai körében különösebb agitációra szükség nincs.

A párt irodája Piac utca 45. szám alatt, II. em. jobbra, a kistanácssteremben megkezdte működését, ahol korán reggeltől késő estig az érdeklődőknek min denféle felvilágosítást megadnak

Intéző bizottság.

Városházáról

Előleptetés. Csóka Sámuel h. polgármester Pető Károlyt, Frenkel Ferencet, Ember Imrét, Erdős Bélát, Káposztás Jánost, Koródi Piroskát, Szegedi Juliát, Juhász Sándort, Czegléd Istvánt, Györffy Andort a városi számvevőségnek szakadjnokká léptette elő.

Új árverés legelőre. A sámsoni dombok nevű legelőből 79 hold legelő céljára szakították ki a múlt héten már árverést is tartottak érbe adása céljából. Szilágyi Ferenc és társai 12.000 kor. bért ajánlottak, annak a kötelezettségnek a vállalásával, hogy a tehéntartó gazdáktól legalább 80 tehenet befogadják a legelőre. Viszont Kovács József 25.000 koronára bért ajánlott a legelőért, ha szabadon használhatja. Az árverés után rkezett be Kohm Jeremiás ajánlata. Ő 60.000 koronára bért ajánl. Zöld József tanácsnok a legutóbbi tanácsülésen terjesztette elő az ügyet és a tanács új árverést tűzött ki a 60.000 kor. kiküldési ár mellett. Most már korlátozás nélkül adják érbe. Az új árverés április 18-án lesz.

Kinevezés. Miskolczy Lajos főispán Kiss Lajos államatorvost, aki eddig helyettesként volt alkalmazva, kinevezte az első osztályú államatorvosi állásra.

Adófelszámolási bizottság új tagja. Tóth András, a II. kerületi adófelszámolási bizottság új tagja, betegségére hivatkozva, lemondott tagságáról. Helyére Pap Lajost választották be.

A Bucsai-teleket érbe adták. A legutóbb megtartott árverésen a hortobágyi, Bucsai-telek nevű legelőért, melynek területe körülbelül 100 hold, Hartstein József 267.000 korona bért ajánlott meg. A városi tanács a árverés eredményét jóváhagyta.

Bezárt iskola. A polgármester elrendelte, a Teleki utca 61. szám alatt levő elemi iskola beárását április 13-tól számított három hétre. A bezárára az iskolások közt elfordult kanyaró megbetegedés adott okot.

Tűzoltói kinevezés. A polgármester Tóth Imre csövezetést kinevezte tiszteletbeli II. osztályú őrmesterré.

A városi világitási telep munkásainak béremelése

Az engedékenység útjára léptek a munkások. Ötven százalékos béremelést kérnek. A városi tanács csütörtökön határoz.

A városi világitási telep munkásainak béremelési mozgalmában kedvező fordulat állott be. A rövid lejáratu ultimátumok és sztrájkokkal való fenyegetőzés helyére a józan belátás lépett. Belátta a munkásság, hogy ha higgadt, békés hangon adja elő kívánásait, könnyebben és hamarabb megértésre talál, mint a hangoskodó fellépéssel.

Az ügy a higgadt belátás és engedékenység útjára trelődött, tehát a munka folyik tovább és a város törvényes fóruma, mielőtt elkészül a számításokkal, az előmunkálatokkal, amelyek az ügy újabb fordulata által szükségessé váltak, már a legközelebbi ülésén, csütörtökön tárgyalás alá veszi a munkásság kérlmét.

A városi tanács legutóbbi határozatát, amelyen 25-35 százalékos béremelést szavazott meg, csütörtökön délután Baukovácz Alfréd főkönyvelő adta tudtra a munkásoknak. Ezután a munkások este gyűlést tartottak, amelyen kimondták, hogy a 25-35 százalékos béremeléssel nem elégedhetnek meg. Tárgyalni óhajtanak a városi tanáccsal másnap délelőtt, vagyis nagypéntek napján.

Baukovácz Alfréd tudomására hozta a munkásoknak ezt az állásfoglalását dr. Vass Károly tanácsnoknak, az ügy tanácsai előadóinak. Ez már késő estee történt, úgy, hogy intézküdni nem lehetett, hanem nyomban reggel tudomásra hozta dr. Vass Károly a fordulatot Csóka Sámuel polgármesternek. Tanácsulást összehívni nem lehetett, mert ünnep lévén, a templomba mentek. Hanem megbízta a polgármester dr. Vass Károly tanácsnokot és Ary Lajos tb. főszámvevőt, hogy menjenek ki a telepre és magyarázzák meg a munkásságnak, hogy a városi tanács a legmesszebbmenő belátással van az ügyük iránt, azonban egyik pillanatról a másikra nem ülhet össze és nem határozhat, mert az előkészítés munkája is időt igényel.

Dr. Vass Károly tanácsnok és Ary Lajos tb. főszámvevő nagypénteken d. e. 10 órákor megjelentek a világitási telepen, ahol tárgyaltak a munkásság megbízottaival. Ezek előadták, hogy a munkásság egységes béremelést kíván, nem az egyiknek 25 százalékos, a másiknak meg 35 százalékos. És kijelentették, hogy ragaszkodnak a 75 százalékos béremeléshez.

A város képviselői azzal szemben a városi tanács határozatához ragaszkodtak.

Seemimiféle meggyőzés nem jött létre közöttük.

Este a munkások a Munkás Otthonban újra gyűlést tartottak. Itt aztán az engedékenység útjára léptek. Megelégszenek ötven százalékos

béremeléssel. A többi kívánásaikat tárgyalásról, amelyek a gyári rendre vonatkoznak, egyelőre elhalasztják, megvárják az új igazgatót.

A gyűlés határozatából kifolyólag a munkások megbízottai megjelentek a városházán és hosszasan tárgyaltak dr. Vass Károly tanácsnokkal és Ary Lajos tb. főszámvevővel. Előadták újabb határozatukat, hogy a november óta érvényben levő alapóraber ötven százalékos felemelést kívánják.

Dr. Vass Károly kijelentette, hogy az ügyet a városi tanács elé terjeszti a legközelebbi ülésén, remélhetőleg az előkészítő munkálatokat akkorára el tudják végezni.

A munkások megbízottai kijelentették, hogy nyugodtan bevárják a városi tanács határozatát. Megnyugtathatjuk a józan belátású munkásokat, hogy a városi tanács meg fogja adni a béremelést, mert már a legutóbbi határozatában is hangoztatták a tanácsban, hogy a nyomozó drgóság a 35 százaléknál magasabb béremelést is indokoltá tesz.

Husvét a templomokban.

A ref. templomokban.

I-ső napján. Nagytemplomban d. e. 10 órákor predikál dr. Baltazár Dezső püspök, ágendázik Varga Ferenc s. lelkész, d. u. 5 órákor predikál Varga Jenő s. lelkész. Kistemplomban d. e. 9 órákor predikál Szele György lelkész, ágendázik Mezei Béla valláselnök-lelkész, d. u. 3 órákor predikál dr. Böttykös Béla s. lelkész. Kossuth utcai templomban d. e. 10 órákor predikál dr. Lencz Géza egyetemi tanár, ágendázik Gábor András s. lelkész, d. u. 5 órákor predikál Gábor András s. lelkész. Árpádtéri templomban d. e. 10 órákor predikál dr. Révész Imre lelkész, ágendázik Kiss Andor s. lelkész, d. u. 3 órákor predikál Kiss Andor s. lelkész. Ispótfly templomban d. e. 10 órákor predikál Felker János s. lelkész, ágendázik Varga Jenő s. lelkész, d. u. 3 órákor predikál Varga Ferenc s. lelkész. Homokkertben d. e. 10 órákor predikál és urvacsorát oszt Nagy Lajos vtl., d. u. 3 órákor predikál Marton Sándor s. lelkész. Az Augustia szanatóriumban és az egyetemi klinikákon I. és II. napján d. e. 10 órákor ünnepi istentiszteletet tart és urvacsorát oszt Uray Sándor lelkész. Nyilastelepen d. u. 4 órákor predikál és urvacsorát oszt Mezey Béla vtl.

II-ik napján. Nagytemplomban d. e. 10 órákor predikál Konrad Zoltán h. lelkész, d. u. 5 órákor predikál Konrad Zoltán h. lelkész. Kistemplomban d. e. 9 órákor predikál Nagy Lajos vtl., d. u. 3 órákor predikál Kiss Andor s. lelkész. Kossuth utcai templomban d. e. 10 órákor predikál dr. Papp Géza lelkész, egyetemi fogalmazó, d. u. 5 órákor predikál dr. Böttykös Béla s. lelkész. Árpádtéri templomban d. e. 10 órákor predikál Gábor András s. lelkész, d. u. 3 órákor predikál Varga Jenő s. lelkész. Ispótfly templomban

d. e. 10 órákor predikál Varga Jenő s. lelkész, d. u. 3 órákor predikál Marton Sándor s. lelkész. Homokkertben d. e. 10 órákor predikál Kiss Andor s. lelkész, d. u. 3 órákor predikál Gábor András s. lelkész. Pallagon d. e. 10 órákor a ref. és evangélikus híveknek ünnepi istentiszteletet tart és felekezetenként külön-külön urvacsorát oszt Farkas Győző ev. lelkész.

Husvét első napján d. e. 10 órákor dr. Baltazár Dezső püspök Amerikába való utazása előtt bucsuzik gyülekezetétől.

Ünnep második napján. Vasárnapi iskolák: A Dóczy intézetben d. e. 9 órákor, Kossuth u. 75. sz. a. d. e. 9 órákor, Pacsirta u. isk. d. e. 9 órákor, Leány u. isk. d. e. 9 órákor, Diakonissza Otthonban d. e. 9 órákor, Nyil u. 85. sz. a. d. e. fél 9 órákor, Kollégium I. kapu 5. sz. ajtó d. e. 11 órákor, Homokkerti imaházban d. e. 11 órákor, Nőegyleti Árvaházban d. e. 11 órákor. Csap u. isk. d. u. 2 órákor.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele Kollégium I. kapu 5. sz. ajtó d. u. fél négy órákor. Bibliát magyaráz: Uray Sándor lelkész.

A Templom Egyesület vegyes énekarának tanítási órái: hölgyek részére csütörtökön este 7-8-ig a férfiak részére szombaton este 7-8-ig. Mindenkor a Kollégium ének és zenetermében

A róm. kath. templomban.

Husvét vasárnap reggelén fél hét órától fél tízig a husvéti ételek megáldása.

Reggel 6, 7, 11 és fél 12 órákor csendes szentmisék lesznek.

Délelőtt fél tíz órákor lesz az ünnepi nagy szent mise, utána a szent beszéd. Délután fél négy órákor vespernye, négy órákor szent beszéd, utána szent olvasó.

Husvét hétfőn szentségimádás, ünnepi rend.

A gör. kath. templomban.

Husvét első napján: 9 órákor nagy szent mise szent beszéddel, pászka vespernyével. D. u. 3 órákor nagy vespernye.

Husvét másodnapján fél 9 órákor csendes mise, fél 10 órákor nagy szent mise szent beszéddel, körmenettel.

Husvét harmad napján ugy. minál hétfőn.

Az ág. hitv. ev. templomban.

(Miklós utca 3. sz.) az istentisztelet folyó hó 16-án, husvét vasárnapján d. e. 10 órákor Farkas Győző lelkész végzi. Utána urvacSORA és offer-torium. D. u. 5 órákor istentisztelet, végzi a lelkész.

Husvét hétfőjén d. e. 10 órákor predikál és urvacSORA oszt Márcsy Lajos missziói lelkész. Pallagon d. e. 10 órákor istentiszteletet tart és urvacSORA oszt Farkas Győző.

A konfirmációi oktatás 18-án, kedden d. u. 4 órákor kezdődik.

Ottenburg őrnagy ügye.

Mikor lesz a főtárgyalás?

Február 1-én helyezte szabadlábra a legfelső honvéd törvényszék Ottenburg Gyulát, aki alig egy hétig élvezte szabadságát, mert február 8-án megint letartóztatták, illetőleg a korábbi szabadlábra helyezést végzet hatályon kívül helyezték.

Ottenburg Gyula őrnagy még mindig a János szanatóriumban van szigorú emeleti szobájában van szigorú őrizet alatt, ami úgy értendő, hogy egy olgári detektív tartózkodik állandóan éjjel-nappal előszobájában. A szanatóriumban kapuja előtt ugyan csak állandóan egy rendőr vigyáz.

Ha Ottenburg ügyében meglesz a döntés és a rávonatkozó iratok is visszaérkeznek a legfelső honvéd-törvényszékhez, akkor őrnagyhoz, akkor lehet csak szó a főtárgyalás köztársaságáról. A főtárgyaláson Weber őrnagy lesz a tárgyalásvezető és csak az összes iratok előzetes áttanulmányozása és csoportosítása után tudják majd meghatározni, hogy mikor tárgyalhatják az ügyet.

Csipkefüggőnyt és mindenféle ruhaneműt felelősséggel tisztít és fest Wacha Róbert ruhafestő, tisztító gőzmosó gyára Simonffy-utca 55. sz.

Husvét ilocsolók Parfümök legolcsóbb beszerzési forrás JÓSA ÉS JÓNA DROGUERIAJÁBAN. Kossuth-utca 6. szám.